

d) Iskanje in razlaganje manj znanih besed. Boljši učenci bero kitico za kitico, učitelj pa razjasnjuje manj znane besede, kakor: Slovo: Ako gre kdo v tuje kraje in sicer za dlje časa, navadno pred odhodom še jedenkrat obiše svoje znance. Ti pa mu želijo, da bi bil v tujini srečen, da bi se kmalu vrnil itd. O takem pravimo, da je prišel po slovo ali, da se poslavlja. — Ljuba: Ljubi pravimo tistemu, katerega imamo jako radi, n. pr. ljubi roditelji. — Pela kratak čas: Prepevala je in to je dečka kratkočasilo, ko jo je poslušal. — Rano: Zjutraj zgodaj. — Sladko me zazibala: Poslušal je petje ali pa mislil o njem toliko časa, da je sladko zaspal. — Zapela milo pesem v srčice: Vesel, hudo vesel sem bil; pristrčno me je veselilo. — Line: Velika okna pri zvonikih, tam kjer so zvonovi. — Želiš: Rada bi šla. — Srce me boli: Žalosten sem. — Kam: Kamor. — Pa v ledovje zakovano moje resno je srce: Jaz pa moram ostati tu v teh mrzlih krajih.

e) Splošno čitanje.

f) Namen pesmi. Ali nam lastovka kaj koristi? S čim nam koristi? Ali samo lastovke love žužke, metulje itd.? Ali so torej tudi druge ptice koristne? Ali se smejo ptički loviti, ker nam toliko koristijo? Zakaj pa je dobro, da ptički pokončujejo mrčese? Zapomnite si torej:

Kdor gnezda razdira in ptičke lovi,
Si sadne škodljivce na drevji redi.

g) Uporaba. 1.) Pesem se memorira. 2.) Pesem se poje. 3.) Napišite nekatere ptice selilke? (Vaja pri samostalniku.) 4.) Prepišite vse zaimke! 5.) Opiše se lastovka na stavljena prašanja ali pa po sledeči osnovi: Ime. — Velikost. — Barva. — Kljun. — Perutnice. — Rep. — Prebivanje. — Razplodba. — Hrana. — Korist. 6.) Zapišite to pesem v nevezanem govoru!

J. Novak.

Kako se sestavlja „Razvrstitev učnih ur“

Učitelj ima prostost, da si sam razvrsti učne ure v tednu po svojih razmerah, kolikor jih zahteva zakon. Pri tem sem opazil, da si nekateri sestavljajo ure precej nerodno in površno. Imajo pač določeno število ur, a jih nimajo posebno premišljeno urejenih. Ne mislim določiti stalno „Razvrstitev ur“, pokazati hočem le, kako si učitelj uredi čas veliko prijetnejše, užije manj truda vsak dan, ter doseže tembolj gotovo svoj smoter.

Navajam potrjeno „Razvrstitev ur jednorazrednice“, ker je teh največ, na kateri vidi tudi učitelj večrazrednice kaj za svojo korist:

Razvrstitev učnih ur.

Dnevi v tednu	Dopolnilne				Popolilne			
	I. višji oddelek (4. šolsko leto)		II. " (5. in 6. šol. leto)		I. nižji oddelek (1. šolsko leto)		II. " (2. in 3. šol. leto)	
	9-10	10-11	11-12		1-2	2-3	3-4	
Ponedeljek	I. Številjenje	Branje	Spisje	Lepopisje	I. Številjenje	Branje	Pisanje	—
	II. Številjenje	Spisje	Branje		II. Številjenje	Pisanje	Slovnica	Telovadba
Torek	I.	Prirodoslovje	Slovnica	Pravopisje	I. Učni jezik	Branje	Pisanje	Pejje
	II. Veronauk				Pravopisje	Slovnica	II. Učni jezik	Branje
Sreda	I. Številjenje	Slovnica	Pravopisje	Risanje in pejje	I. Številjenje	Pisanje	Branje	—
	II. Številjenje	Pravopisje			II. Številjenje	Branje	Pisanje	—
Petek	I.	Branje	Zemlje- pisje in zgodovina	Lepopisje	I.	Učni jezik (Nas. nauk)	Branje	Pisanje
	II. Veronauk	Spisje			II.	Veronauk	Učni jezik	Lepopisje
Sobota	I. Številjenje	Pravopisje	Telovadba in pejje		I. Številjenje	Branje	Pisanje	—
	II. Številjenje	Branje			II. Številjenje	Pisanje	Spisje	—

Da se postavijo težji predmeti (številjenje, veronauk) na prvo mesto vsacega dne, in lažji (lepopisje, risanje, petje, telovadba) na zadnje mesto, je znano. Pri dopoldanskem pouku naj se ne postavi na dan „Veronauka“ take tvarine, ki zelo obteži učence. Memoriranje naj ne bo določeno v tednu na tak dan. Učencem je potem ta dan najtežji, vštevši še „Prirodoslovje“. Po moji razvrstitvi pride memoriranje najboljšo na ponedeljek. Prejšnji dan je nedelja, zato se vsak lahko nauči. Učenec, ki rad izostaja, si naglo izvoli torek, ter se odtegne veronauku in tudi memoriranju, ako je vse na torek ali petek. Drugi teden se izgovarja, da ne zna, ker ni bil v šoli. Tretjič zopet zboli in učitelj ima učenca, ki zna malokatero (oziroma nobeno) pesem na izust, kar slabo vpliva na vso šolsko disciplino. Popolnoma brez težav naj pa tudi ne bo na tak dan, ako hoče učitelj imeti kaj dobička, ker ima sicer samo dve uri. Risanje, lepopisje, petje, telovadbo naj postavi na dan, ki ima dve uri že z drugim dosti opravila (veronauk uči navadno katehet) tedaj pri meni na ponedeljek, sredo in soboto. S tem dobim kmalu vsak dan dve težki uri, jedno bolj lahko. Za pisanje šolskih nalog imam določeno soboto, jeden teden računsko, drugi teden jezikovno. Tako je tudi jedna ura olajšana meni in učencem, da potem pójemo z manj utrujenimi grli. Ker imam „Prirodoslovje“ na dan „Veronauka“, lahko poiščem med prvo uro kak fizikalni aparat za mojo uro. Tudi na to se lahko oziramo, da otroci ne pišejo dvakrat v jezikovne zvezke, kakor se zgodi, ako je na jeden dan „Pravopisje“ in „Spisje“. Kako pa je popoldne? Ker je jednorazredničarjem določenih 27 ur na teden, mora biti katere dneve popoldne še pol ure več pouka. V petek so postavljene tri ure, dve sta moji. Nespametno bi bilo si naložiti tri ure na sredo ali soboto, potem moram sam vleči tri ure dopoldne in tri popoldne, na petek popoldne pa jedno, kar ni ravnotežje. Po četrtku sem spočit, zato imam lepo dve uri v petek, mesto jedne same. Ker gre poleg tega pri meni v soboto popoldne ob pol štirih vlak v Ljubljano, ali ker grem kam drugam bi si s tem zaprl pot do noči, ako imam nujno opravilo za nedeljo; ravno taka je v sredo, ako hočem v četrtek kje biti. Če učitelj tega prej ne pomisli, ima potem tisto sitno prestavljanje ur na druge dneve, ako se mu to sploh vedno dovoljuje. Na petek popoldne se prileže tudi „Naz. nauk“ ne „Računstvo“. Otroci imajo pri tem olajšano po kršanskem nauku, posebno če se jim naredi oni pouk zanimiv z raznimi pripovedkami, kazanjem podob itd. Ob sredah in sobotah se določijo računске ali jezikovne domače naloge na podlagi v šoli naučenega. S povedanimi vrsticami se razumeva, kako mislim, da si učitelj zadovoljno zmanjša vsakdanji trud. Naj si ga vsak resnično olajša v novem šolskem letu.

F. F. L.